

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.51/2010/6.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. április 22. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társai terheltek ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű és a II. rendű terhelt által védőjük útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Békés Megyei Bíróság 13.Fk.100/2007/350. számú ítéletét és a Szegedi Ítéltábla Fkf.I.59/2009/47. számú ítéletét az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Békés Megyei Bíróság 2008. december 10. napján kihirdetett 13.Fk.100/2007/350. számú ítéletében az I. rendű terhelt bűnösségét folytatólagosan bünszövetségben, társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetében (Btk. 282/B. § (1) és (3) bekezdés), 2 rendbeli folytatólagosan, bünszövetségben elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetében (Btk. 282/A. § (1) és (3) bekezdés), közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont) és 2 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont) állapította meg, ezért őt halmazati büntetésül 20 évi fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A

fegyházbüntetésbe beszámította a terhelt által előzetes fogvatartásban eltöltött időt.

A Gyulai Városi Bíróság 6.B.1456/1998/11. számú ítéletével kiszabott 1 évi börtönbüntetés végrehajtását elrendelte.

A terhelttel szemben 10.000.000 forint erejéig vagyonekhozást rendelt el, melynek biztosítására a lakására és ugyanezen címen található garázsra elrendelt zár alá vételt fenntartotta.

Az ugyancsak tulajdonát képező másik két lakást elkobozta.

A II. rendű terhelt bűnösségét 2 rendbeli folytatólagosan, bűnszövetségben, bűnsegédként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetnében (Btk. 282/A. § (1) és (3) bekezdés), közokirat-hamisítás büntetnében (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pontja) és felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntetnében (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont) állapította meg, és ezért a terheltet halmazati büntetésül 7 év börtönbüntetésre és 7 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította a terhelt által előzetes fogvatartásban eltöltött időt. A terhelt tekintetében 3.000.000 forint erejéig vagyonekhozást rendelt el, továbbá egy lakást, egy külterületén fekvő szántó megjelölésű ingatlant, egy tanya-ingatlant, valamint egy Opel Astra típusú személygépkocsit elkobozta.

Rendelkezett továbbá az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2009. május 15. napján megtartott nyilvános ülésen kihirdetett Fkf.I.59/2009/47. számú ítéletében a megyei bíróság ítéletét az I. rendű és a II. rendű terheltek tekintetében annyiban megváltoztatta, hogy az I. rendű terhelt kábítószerrel kapcsolatos cselekményeit társtettségben elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetnének (Btk. 282/B. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a)-b) pont), 2 rendbeli társtettségben elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetnének (Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (3) bekezdés), a II. rendű terhelt kábítószerrel kapcsolatos cselekményeit 2 rendbeli társtettségben elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetnének (Btk. 282/A. § (1) és (3) bekezdés) minősítette. A II. rendű terheltet az ellene felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette;

az I. rendű terhelt esetében a fegyházbüntetés tartamát 10 évre, a közügyektől eltiltás tartamát 8 évre, a II. rendű terhelt esetében a börtönbüntetés tartamát 3 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 3 évre enyhítette.

Az I. és II. rendű terheltek elkobozni rendelt ingatlanaira és a személygépkocsira az elkobzást mellőzte és e vagyontárgyak vagyonekhozását rendelte el. Ugyancsak vagyonekhozást rendelt el

az I. rendű terhelt vagyonelkobzásra biztosított, zár alá vett lakására és az ugyanottani garázsra, továbbá az I. rendű terhelttel szemben 35.000.000 forintra, a II. rendű terhelttel szemben 25.000.000 forintra.

Az ítélet tábla egyéb vonatkozásban az elsőfokú ítélet I. és II. rendű terheltet érintő egyéb rendelkezéseit helybenhagyta.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű és a II. rendű terhelték védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Indítványában a védő sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság törvénysértő módon mellőzte a bejelentett tanúk meghallgatását. Kifogásolta, hogy az ítéleti tényállás és annak indokolása sem tartalmazza a II. rendű terhelt bűnösségére vonatkozó konkrét elkövetési magatartást. A terhelt bűncselekmény elkövetésében játszott szerepe nem kellően tisztázott. A tényállás nem rögzíti, hogy a II. rendű terhelt pontosan milyen időszak alatt, hány esetben és milyen mennyiségű kábítószerre követte el az ellene felhozott bűncselekményt. A jelentős mennyiségre történt elkövetés megállapítása nem egyértelmű. Észrevételezte a védő, hogy a II. rendű terhelt esetleges felmentése kihat az I. rendű terhelt cselekménye minősítésére. Sérelmezte az indokolási kötelezettség nem megfelelő teljesítését, nem egyértelmű, hogy mely bizonyíték miatt került elfogadásra és hogy mely tanúvallomások kerültek kizárásra a bizonyítékok közül. Kifogásolta a védő a II. rendű terhelt tekintetében az elkövetési magatartások és elkövetési mennyiségek nem pontos tisztázását és annak figyelmen kívül hagyását, hogy a terhelt szülei háztartásában élt. Megalapozatlannak tartotta azt a megállapítást, hogy a terhelt a kábítószer szállításában részt vett. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság BH.2002.299. számú eseti döntésére, mely alapján a II. rendű terhelt tekintetében kizárt a közös terjesztés, szállítás, valamint feldolgozás megállapíthatósága. Sérelmezte, hogy az I. rendű terhelt tekintetében a Gyulai Városi Bíróság ítéletével kiszabott 1 évi börtönbüntetés végrehajtásának elrendelésére annak ellenére került sor, hogy a büntetés végrehajthatósága elévült. Mindezekre tekintettel a védő elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan a II. rendű terhelt felmentését indítványozta.

A védő anyagi jogi jogszabály-sértést sérelmező érveivel kapcsolatban az elsőfokú ítélet tényállásának I. és VI. pontja érintett. A védő e körben elsődlegesen a II. rendű terhelt kábítószerrel visszaélési cselekményei kapcsán a bűnösség megállapítását sérelmezi, egyben észrevételezte, hogy a II. rendű terhelt bűnössége esetleges kiesése az I. rendelt cselekménye minősítésére is kihat.

A megyei bíróság elsőfokú ítélete említett tényállási pontjaiban a következőket rögzítette:

A III. rendű terhelte - az I. rendű terhelte felhívására és az általa biztosított pénzen - bérbe vett egy külterületi tanyát a hozzátartozó 21.988 m² földterülettel együtt. Ugyanekkor az I. rendű terhelttel együtt megállapodott abban, hogy ezen a földterületen a kukoricasorok közé ültetve hasiskendert fognak termesztetni a későbbi forgalomba hozatal céljából.

1998. évben az I. rendű terhelte, a III. rendű és a IV. rendű terheltek a tanya melletti földterületen ültetett kukorica között legalább 20 tő hasiskender növényt termeltek, arattak le és dolgoztak fel.

1999. évben a tanyához tartozó földterületen az I. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terheltek ugyancsak a kukoricasorok közé ültetve ismételten hasiskendert termesztettek. A növények kiültetését a IV. rendű terhelte és az időközben elhunyt ismerőse végezte. A kiültetett hasiskender növények gondozását ugyancsak néhai ismerős végezte. Ebben az évben már mintegy 100 tő hasiskender termett. A megtermett hasiskender szárítása a tanyán történt. A megszáradt növényeket az III. rendű és a IV. rendű terheltek a lakásukra szállították, ahol azok további feldolgozása történt.

A megszáradt növényleveleket az I. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terhelte felaprították és értékesítés céljából 100 grammonként simítózáras tasakokba csomagolták. Az így kiporciózott kábítószert az I. rendű terhelte szállította és ismeretlen személyeknek értékesítette.

A feldolgozott és csomagolt hasiskendert az I. rendű terhelte ismeretlen személynek értékesítette. A hasiskender szállításában alkalmanként a III. rendű és a IV. rendű terheltek is részt vettek. Az általuk szállított kábítószert minden alkalommal egy bevásárlóközpont csomagmegőrzőjében helyezték el, annak kulcsát pedig átadták az I. rendű terheltnak.

2000-ben a III. rendű terhelte - a a I. rendű terhelttől kapott pénzen, annak utasítására - édesanyja nevére megvásárolta a már tulajdonában levő tanyája melletti tanyát a hozzá tartozó 4.316 m² földterülettel, valamint a tanya melletti 0188/13. helyrajzi szám alatt nyilvántartott 54.944 m² földterületet.

2000. évben a korábban bérbevett földterületen, 2001. évtől pedig mind a korábban bérbevett földterületen, mind pedig az újabban megvásárolt földterületen a kukorica sorok közé ültetve az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terheltek közösen -

pontosan meg nem állapítható mennyiségű, de több száz tövet kitevő - hasiskender ültetvényt hoztak létre.

A kiültetést a IV. rendű terhelte és néhai ismerős végezte. A növények év közbeni gondozása ugyancsak az időközben elhunyt feladata volt. A tanyák udvarán levő kutaktól a növényekhez öntözőcsöveket vezettek, a hasiskender növényeket így locsolták. A betakarítást az I. rendű terhelte, a szállítást és feldolgozást a III. rendű, a IV. rendű és a II. rendű terheltek közösen végezték a házukban.

A feldolgozott hasiskendert az I. rendű terhelte ismeretlen személynek értékesítette. A kábítószer szállításában alkalmanként a IV. rendű és a II. rendű terheltek is részt vettek. Ilyen alkalmakkor az általuk felvitt kábítószerrel ismét csak a bevásárlóközpont csomagmegőrzőjében helyezték el, melynek kulcsát az I. rendű terhelteknek adták át.

2001. év nyarán az I. rendű, a III. rendű és a IV. rendű terheltek a tanyáikhoz tartozó földterületeken a kukoricasorok közé ültetve ismételten több száz tő hasiskendert termesztettek azért, hogy azokat a korábbiakhoz hasonlóan feldolgozzák és az I. rendű terhelte a feldolgozott hasiskendert forgalomba hozza.

2001. októberében a nyomozóhatóság a később vásárolt tanyához tartozó földterületen 191 tő hasiskendert talált és foglalt le.

A következő napon ugyanezen tanya melléképületében további 168 tő már szárítás alatt álló hasiskendert foglaltak le. Ugyanezen a napon a szomszédos tanyához tartozó földterületen a kukoricasorok közé ültetve további 118 tő hasiskendert talált fel és foglalt le a nyomozó hatóság.

A lefoglalt növényekről a mezőgazdasági szakértő megállapította, hogy az nemesített, kisázsiai siva-skang fl fajtajú, a legmagasabb delta-9-THC tartalmú hasiskender.

A lefoglalt növények kannabiszra jellemző kémiai komponenseket köztük delta-9-THC-t is tartalmaznak. az összesen 477 tő hasiskender delta-9-THC tartalma összesen 2.484 ±47 gramm, amely több mint százszorosan meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát. A lefoglalt és az 1999-2001. évben termesztett, de le nem foglalt, a növények egyedszáma ugyancsak többszörösen meghaladja a Btké. 23. §-ának (3) bekezdésében meghatározott jelentős mennyiség alsó határát.

A kannabisz az elkövetés idején hatályban volt 1/1968. (V. 12.) BM-EÜM. számú együttes rendelet és a jelenleg hatályos 142/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet szerint is kábítószernek, a delta-9-THC a

4/1980. (VI. 24.) EÜM-BM számú együttes rendelet szerint pszichotrop anyagnak minősül.

A II. tényállási pontot követő összegző megállapítás szerint a II. rendű terhelt a közös termesztésben, szállításban és feldolgozásban való részvételével szándékosan segítséget nyújtott ahhoz, hogy az I. rendű terhelt az ítéleti tényállás I. pontjában részletezettek szerint megtermelt, a jelentős mennyiség alsó határát többszörösen meghaladó mennyiségű kábítószer forgalomba hozza.

A II. rendű terhelt 2000. évtől az I. rendű terhelt élettársa volt, legális munkahellyel nem rendelkezett, a napi megélhetését a kábítószer-termesztés hasznából fedezte. A II. rendű terheltnek 2000-2001. évek között a kábítószer-termesztésből legkevesebb 10.000.000 forint haszna származott.

A tanyán és a mellette fekvő földterületen az I. rendű és a II. rendű terheltek két éven át fóliasátrakban, a tanya melléképületében, valamint a tanya egyik szobájában is hasiskendert termesztettek azért, hogy azt értékesítsék. A növényeket az épületekben gyökereztettek és hajtatták, majd amikor azok megerősödtek, kiültették a fóliasátorba. A kifejtett növényeket learatták és a melléképület padlásán megszáritották. A megszáradt növényi részeket felaprították és azokat simítózáras zacskókba csomagolták. A növények terméséből az I. rendű terhelt hasisgyantát készített.

A növények termesztése során hormonkezelést, klímaberendezést és szén-dioxidos termelési módszert alkalmaztak.

A feldolgozott kábítószer az I. rendű terhelt autóbusszal értékesítés céljából szállította és ismeretlen személyeknek értékesítette.

2004. és 2005. nyarán a hasiskender növények gondozásában, illetőleg néhány alkalommal azok feldolgozásában részt vett a VI. rendű terhelt is, akinek a feladata elsősorban a fóliasátorban a hasiskender növények öntözése volt. Ezért a munkáért a VI. rendű terhelt esetenként 50-100 ezer forintot kapott az I. rendű terhelttől.

A VI. rendű terheltnek a kábítószer-termesztésből legkevesebb 300.000 forint haszna származott.

Az említett időszakban a VI. rendű terhelt összesen mintegy 50-100 tő hasiskender növény gondozásában és részbeni feldolgozásában vett részt úgy, hogy tudatában volt annak, hogy az I. rendű terhelt a kábítószer tartalmazó növényeket értékesítés céljából termeszti. A a VI. rendű terhelt által gondozott és részben feldolgozott hasiskender növények tőszáma a Btk. 23. §-ában meghatározott

csekély mennyiség felső határát meghaladja, de nem lépi túl a jelentős mennyiség alsó határát.

2006. áprilisában a nyomozóhatóság a fenti tanyán szemlét tartott és ennek keretében a tanya lakóépületéből, melléképületéből, valamint a fóliasátrakból összesen 1.083 darab, különböző fejlődési stádiumban levő hasiskender növényt foglalt le.

A lefoglalt hasiskender növények kannabiszra jellemző kannabinoid vegyületeket, köztük delta-9THC-t tartalmaznak. A lefoglalt kábítószeresek összesített hatóanyag-tartalma $68,55 \pm 0,35$ gramm delta-9-THC, amely meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, annak mintegy 3,4-szerese.

A lefoglalt növények egyedszáma több mint tízszeresen meghaladja a Btké. 23. §-ának (3) bekezdésében meghatározott jelentős mennyiség alsó határát.

A kannabisz a 142/2004. (IV. 29.) Kormányrendelet szerint kábítószernek minősül.

A kábítószer-termesztés hasznából az I. rendű és élettársa, a II. rendű terhelt részesült. A haszonból két tanyaingatlant, egy lakást és a személygépkocsit vásárolták.

Az I. rendű és a II. terheltek legális munkahellyel nem rendelkeztek. A hatóságok elől bujkáltak, a napi megélhetésüket is a kábítószer termesztés hasznából fedezték. Az I. rendű és a II. rendű terhelteknek 2004-2006. évek között a kábítószer-termesztésből személyenként legkevesebb 15 millió forint hasznuk származott.

E tényállási pontokat érintően a Szegedi Ítéltábla másodfokú ítéletében a következő módosításokat eszközölte:

A tényállás I. pontjában írt cselekménnyel összefüggésben helyesbítette a 12. oldal 2. bekezdésének utolsó mondatát akként, hogy a III. rendű terhelt a tanyákon megtermelt hasiskendert gépkocsival a házukba szállította.

A tényállás I. pontjában írt cselekménnyel összefüggésben lefoglalt növények hatóanyag tartalma 1.760,3 gramm, mely a jelentős mennyiség alsó határának 88-szorosa. Az eltérő hatóanyag-tartalom számítási hibára vezethető vissza. A szakértő a szakvéleményében bizonyos tőszámot kétszer vett figyelembe. Ezen számítási hibát a fellebbezési eljárás során kirendelt szakértő észlelte és ennek figyelembevételével már helyesen állapította meg a lefoglalt növények hatóanyag-tartalmát.

Az I. tényállási pontban megállapítottakat akként helyesbítette, hogy 2000-ben a terheltek tanyánként legalább 100-100 tő hasiskendert termesztettek.

A II. rendű terhelt 2003-ban töltötte be a 18. életévét.

Az ítélet tábla a tényállás I. pontjában mellőzte a meg nem vádolt személyek nevét. E helyett megállapította, hogy a növények gondozásában több, az eljárásban tanúként kihallgatott személy vett részt.

A VI. tényállási pontot akként helyesbítette, hogy a terheltek a lefoglalt hasiskender mennyiség mellett 2004-2005. évben legalább 50, legfeljebb 100 tő hasiskendert termesztettek.

A lefoglalt 1.083 tő hasiskender hatóanyag tartalma 65,7 gramm. A kannabisz hatóanyaga a delta-9-THC a 142/2004. (IV. 29.) kormányrendelet szerint pszichotróp anyagnak minősül.

Egyéb vonatkozásban az ítélet tábla az elsőfokú ítélet tényállását hiánytalannak jelölte meg, azt az általa eszközölt kiegészítésekkel, helyesbítésekkel határozata alapjául elfogadta.

A Legfőbb Ügyészség BF.443/2010. számú indítványában a védő felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Észrevételezte, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó és az nem támadható. Ugyancsak törvényben kizárt a büntetés végrehajtásának elrendelése miatti felülvizsgálat is, mivel az e körbeni esetleges törvénysértés különleges eljárás keretében orvosolható. Álláspontja szerint a terheltek bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül került sor és az eljáró bíróságok abszolút eljárási szabálysértést sem valósítottak meg. Minderre tekintettel indítványozta az első- és másodfokú határozatok hatályában fenntartását a Békés Megyei Bíróság különleges eljárás lefolytatására felhívás mellett.

III. A Legfelsőbb Bíróság nyilvános ülésén a védő felülvizsgálati indítványát és annak indokait változatlanul fenntartotta. A Legfőbb Ügyészség képviselője az átiratukban foglaltakkal egyezően szólalt fel. Az I. rendű terhelt arra utalt, hogy a II. rendű terhelt bűncselekményben részvételét a tanúk nem támasztották alá. A II. rendű terhelt a védője által elmondottakhoz csatlakozott.

Az I. rendű és a II. rendű terheltek érdekében előterjesztett felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, részben nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a védő felülvizsgálati indítványával támadott határozat a Be. 423. § (4) bekezdése értelmében csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, illetve az (5) bekezdés értelmében, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, és a Be. 373. § (1) bekezdés I.b)-c) pontjában, illetve II-IV. pontjában részletezett eljárási szabálysértések szempontjából vizsgálta felül.

Felülvizsgálata során a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a védő több ponton is olyan szempontok alapján támadta a jogerős határozatot, amely okokra alapítottnan a törvény a felülvizsgálatot nem teszi lehetővé.

E körbe tartozóak a védőnek azok az érvei, amelyek az ügy nem kellő felderítettségét, bizonyos tanúk meghallgatásának elmaradását, bizonyítási indítványok elutasítását, a tényállás nem kellő megalapozottságát sérelmezik. A felülvizsgálati eljárásban ugyanis a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó és a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ebből következően az ítélet megalapozottságával kapcsolatos hibákra hivatkozás és az eljárás bíróságok mérlegelési tevékenységének támadása figyelembe nem vehető. Ugyancsak a törvényben kizárt felülvizsgálati okra hivatkozik a védő, amikor az I. rendű terhelt tekintetében korábban kiszabott börtönbüntetése végrehajtása elrendelését sérelmezi, e büntetés végrehajtása elévülésére hivatkozással. A Be. 416. § (4) bekezdés c) pontja ugyanis kifejezetten kizárja a felülvizsgálat lehetőségét olyan esetben, amikor az esetleges törvénysértés különleges eljárás (XXIX. Fejezet, I-II. Cím) lefolytatásával orvosolható. Márpedig a Be. 572. § (6) bekezdése értelmében a bíróság utólag határoz a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtása elrendelésének hatályon kívül helyezéséről, ha a szabadságvesztés végrehajtását törvénysértően rendelte el.

Az ismertetett törvényi rendelkezésekből következően a védőnek a korábbi büntetés végrehajthatósága elévülésével kapcsolatos érvei a jelen ügyben első fokon eljáró Békés Megyei Bíróság jogosult - és egyben köteles - megvizsgálni a Be. 572. §-ában szabályozott különleges eljárás keretében.

A törvényben kizárt felülvizsgálati okok kirekesztése mellett a Legfelsőbb Bíróság érdemben vizsgálta a védőnek azokat az érveit, amelyek egyrészt az eljáró bíróságok indokolási kötelezettségének elmulasztására hivatkoztak, illetve amelyek szerint a II. rendű terhelt bűnössége megállapítására a büntető anyagi jog szabályai megsértésével került sor, és ez az I. rendű terhelt tekintetében a 18. életévét be nem töltött személy felhasználásával elkövetett kábítószerrel visszaélés tekintetében kihat a cselekmény minősítésére és az I. rendű büntetésére is.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja értelmében felülvizsgálatot eredményező eljárási szabálysértés - egyebek mellett - a Be. 373. § (1) bekezdés III. pontja értelmében az, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve intézkedés alkalmazása tekintetében

- a) az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan, vagy
- b) az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

A Legfelsőbb Bíróság azonban megállapította, hogy az eljárási bíróságok indokolási kötelezettségüknek a kellő mértékben eleget tettek, a felülvizsgálati indítványban hivatkozott eljárási szabálysértés megállapítása fel sem merülhet. A bírói gyakorlat töretlen abban a kérdésben, hogy a Be. 373. § (1) bekezdés III.a) pontjában megjelölt eljárási szabálysértés akkor állapítható meg, ha a bíróság a büntetőjogi főkérdésben (bűnösség, jogi minősítés, büntetés-kiszabás) olyan mértékben mulasztja el indokolási kötelezettségét, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan (BH.2010.85.).

A védelem a II. rendű terhelt bűnösségét és a II. rendű terhelt bűnösségén keresztül az I. rendű terhelt cselekménye minősítését a megállapított tények vitatásán túlmenően azon az alapon támadta, hogy a tényállásban rögzítettek nem elégségesek a II. rendű terhelt esetében annak felrovásához, hogy e terhelt a kábítószerrel kereskedésben részt vett. A védő álláspontja szerint ugyanis a tényállás ehhez nem részletezi kellően a II. rendű terhelt tevékenységét, azt, hogy mikor, mit tett, közreműködése milyen tevékenységet jelent és tevékenysége milyen mennyiségű kábítószerrel kapcsolatos. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint azonban a jogerős határozat maradéktalanul törvényes álláspontot foglalt el e körben. A másodfokon eljárási Szegedi Ítélet táblája hibátlan érveléssel mutatott arra, hogy a kábítószerrel visszaélés kereskedéssel történő elkövetése felölel minden olyan mozzanatot, amelynek célja a kábítószer kereskedelmi forgalomba kerülése és amely elkövető terhén ilyen részmozzanatban tevékenység megállapítható, a kereskedésért társtettesként felel. Társtettesek a Btk. 20. § (3) bekezdése értelmében azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg. Szemben az önálló tettel, a társtettes nem feltétlenül meríti ki tevékenységével a teljes törvényi tényállást, ezen elkövetői minőség megállapításához elégséges, ha az egyes elkövetők egymás előtt is ismert tevékenysége együttesen meríti ki a teljes törvényi tényállást. Ez pedig a jelen ügyben valamennyi elkövető terhén törvényesen kimutatott.

Több éven keresztül tartó kiterjedt tevékenység esetében teljesen irreális az a védői elvárás, hogy az egyes elkövetők résztevékenységeit időben és mennyiségre behatárolva pontosan meg lehetne határozni. A II. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét teljes mértékben megalapozza annak rögzítése, hogy több éven keresztül, kezdetben elsősorban szüleihez, majd a későbbiekben élettársához kapcsolódva folyamatosan a hatóságok előtt rejtőzködve és életvitelszerűen, létfenntartást biztosítva fejtett ki többfajta olyan résztevékenységet is, amely a kábítószerrel kereskedés megállapítását megalapozza. A kábítószer mennyiségét illetően pedig a védő által felvetetteknek a minősítésre kiható jelentősége nincs. Kétségtelen, hogy a II. rendű terhelt tevékenységével érintett mennyiség a minősítéshez szükséges határt sokszorosan meghaladja (ezt már csak a lefoglalt mennyiségek is kétségtelenné teszik), az pedig hogy a tevékenységgel érintett mennyiség a minősítési határt hányszorosan haladja meg, a cselekmény minősítése szempontjából közömbös.

Összességében tehát a II. rendű terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül került sor és cselekményeinek minősítése is törvényes. Ekként büntetésének mértéke sem felülvizsgálható.

A II. rendű terhelt érintő álláspontból következik, hogy az I. rendű terhelt cselekménye minősítését vitató védői támadás sem vezethet eredményre.

A Legfelsőbb Bíróság a kifejtettek alapján a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta. Ugyanakkor felhívja a Békés Megyei Bíróságot a védő indítványa alapján az I. rendű terhelt tekintetében a Be. 572. §-ában meghatározott különleges eljárás lefolytatására, melynek keretében meg kell vizsgálni az I. rendű terhelt hivatkozott szabadságvesztés büntetése végrehajtás elrendelését megelőző esetleges elévülését, és elévülés megállapítása esetén rendelkezni kell a végrehajtás elrendelésének hatályon kívül helyezéséről.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. A Be. 418. § (3) bekezdése alapján minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2010. április 22.

*Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó
bíró, Dr. Csere Katalin s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*bírósági ügyintéző
Kné*